

POREMEĆAJ ZNOJENJA

Sanja Đurasović

- * fiziološko znojenje je tjelesna funkcija koja je usmjerena na termoregulaciju tijela, a pokreću je žlijezde znojnice.
- * kontrolira ga središnji živčani sustav, otpuštanjem neurotransmitera u autonomni živčani sustav koji aktiviraju žlijezde znojnice.
- * u poremećaju znojenja nema disfunkcije i hipertrofije samih znojnih žlijezda.
- * 5% (1-16%)svjetske populacije ima poremećaj znojenja koji nije vezan za spol i rasu. Genetski je poremećaj.

* **ZNOJENJE**

- * toplinsko znojenje -posljedica pretopljavanja tijela
- * emocionalno znojenje -generalizovani simpatički podražaj potaknut stresom
- * gustacijsko znojenje- posljedica uzimanja vrele začinjene hrane i aromatičnih vrelih pića

1. apokrine (aksile, anus, spolovilo, alveole, spoljni slušni kanal)
2. ekrine (raspoređene svuda po tijelu, jedine na tabanima i dlanovima i nema ih na glansu i velikim usnama)

Apokrine žlijezde se aktiviraju u pubertetu, reagiraju na emocionalni podražaj, luče uljani i gust znoj. Poremećaj u njihovom lučenju je bromhidroza i hidradenitis

Ekrine žlijezde inervira simpatikus, aktivne su od rođenja a izlučevine su vodenaste i rashlađuju tijelo. Poremećaj u njihovom lučenju je hiperhidroza, hipohidroza i miliaria.

* ŽLIJEZDE ZNOJNICE

- * jak i neprijatan miris nastao kao posljedica razradnje apokrinih izlučevina i staničnog detritusa pod utjecajem bakterijama i gljivicama.
- * uzrok je ne higijena tijela i odjeće
- * liječi se održavanjem higijene tijela i po potrebi lokalnim antibiotskim tekućinama

* BROMHIDROZA

- * bakterijska, kronična, ožiljna infekcija kože koja nastaje kao posljedica upale apokrinih žlijezda aksile, prepona, okoline bradavice ili anusa.
- * uzročnih ac. upala je Staphy.aureus a chr. Proteus.
- * u kliničkoj slici nađu se bolne, otečene, crvene nakupine koje u kroničnoj formi daju iscjedak a u kasnim ponavljajućim fazama i čvrste vezivne tvorbe.
- * liječi se sistemskim i lokalnim antibioticima, u kasnoj fazi i operativno, te najnovija je biološka terapija

* HIDRADENITIS

- * znoj zaostaje u kanalima žlijezda te se nakuplja u njima dajući na površini kože promjene koje sličje papulama.
- * nastaju unutar svih slojeva epidermisa (cristalina, rubra, pustulosa, profunda)
- * promjene se javljaju kod pretopljanja
- * liječe se hlađenjem tijela.

* MILIARIA

- * nedovoljno znojenje, klinički bez značaja jer je lokalizovano i najčešće je uzrokovano ozljedom kože i stvaranjem ožiljaka (traume, slerodermija, SLE, Sjogrenov sindrom), prekomjernom upotrebom antiholonegika, kod dijabetične polineuropatije.
- * liječi se hlađenjem tijela

* **HIPOHIDROZA**

- * prekomjerno znojenje, promjena u regulaciji znojenja je abnormalno pojačano znojenje iznad potrebnog za regulaciju tjelesne temperature.
- * posljedica je poremećaja kontrolnih mehanizama znojenja koje rezultira nesklad između potrebe i stvarne proizvodnje znoja.
- * javlja se od 20-60g, značajno ograničava dnevne aktivnosti
- * primarna (93%) i sekundarna
- * fokalna i generalizirana

* HIPERHIDROZA

PRIMARNA

- * 93%
- * fokalna
- * obostrano, simetrično
- * početak u pubertetu
- * nema noćnog znojenja i znojenja u odmoru
- * idopatska

SEKUNDARNA

- * 7%
- * generalizirana
- * početak u odrasloj dobi
- * noćno znojenje
- * uzroci :
 1. bolesti - endokrinološke,
 2. neurološke, infektivne, anemija)
 3. lijekovi (antidepresivi, antidijabetici, ASK, NSAR, teofilin, kofein)
 4. menopauza

- * anamneza je najznačajniji dijagnostički alat!
- * pojavnost simptoma, obrasci znojenja i obiteljska predispozicija
- * neistraženo stanje povezano sa značajnim poremećajem kvaliteta života, a napredak u dg., etiologiji i liječenju ograničen.

- * najčešći oblik hiperhidroze
- * počinje u pubertetu
- * najčešće je fokalno: akile, dlanovi, tabani, ingvinalna regija, gluteus, lice.
- * nema znojenja noću i u odmoru.
- * dg kriteriji: 6mj i duže + najmanje 4 kriterija: fokalno, simetrično, odsutno noću i u odmoru,, najmanje 1x tj., prije 25g., genetika, ograničene aktivnosti, kapanje znoja, mrlje od znoja veće od 20cm

* IDIOPATSKA HIPERHIDROZA

- * mogućnosti liječenja zavise od lokalizacije
- * topikalni tretmani (aluminijum hlorid, glikopironijum bromid (AXHIDROX crema).
- * lokalna intradermalna injekcija botulinskim toksinom
- * jontoforeza, mikrovalna termoliza.
- * sistemska terapija antikolinergicima
- * kirurška (ablacija, laser, kiretaža ili endoskopska torakalna simpatektomija)

* LIJEČENJE

- * glikopironijum bromid - muskarinski antiholinergik koji ne prolazi krvno moždanu barijeru te nema značajan sistemski učinak.
- * daje se lokalno, per os i putem inhalacije.
- * 2018 g je odobren za liječenje aksilarne hiperhidroze.

* AXHIDROX